

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

N:R 1 (576).

ONSDAGEN DEN 4 JANUARI 1899.

12:TE ÅRG.

PRENUMERATIONSPRIS PR ÅR: IDUN ..... KR. 5:— IDUNS MODETIDN. MED PLAN- SCHER OCH HANDARB. > 5:— IDUNS MODETIDN. UTAN PL. > 3:— BARNGÅRDROBEN ..... > 2: 25	UTGIFNINGSDAGAR: HVARJE ONSDAG OCH LÖRDAG. LÖSNUMMERPRIS: 8 ÖRE.	REDAKTÖR OCH UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG TRÄFFAS SÄKRAST KL. 2—3. REDAKTIONSSEKR.: JOHAN NORDLING.	BYRÅ OCH EXPEDITION: KLARA S. KYRKO GATA 16, 1 TR. ÖPPNA KL. 10—5. ALLM. TEL. 61 47. RIKS 16 46.	KOMMISSIONÄRER ANTAGAS ÖFVER HELA LANDET PÅ ALL- DELES SÄRSKILDRT FÖRMÅNL. VILLKOR. STOCKHOLM, IDUNS KUNGL. HÖFBOKTRYCKERI.
---	---	--	---	---

KONUNG OSCAR II

FRIMURAREORDENS BESKYDDARE OCH HÖGSTE STYRANDE MÄSTARE.

DET NYASTE PORTRÄTTET AF H. M:T KONUNG OSCAR II.

DET SÄLLSYNTA JUBILEUM, som det förunnats konung Oscar II att i nyss förflutna december månad fira till minne af högst densammes inträde i Frimurareorden för femtio år sedan, har mer än eljes fäst allmänhetens uppmärksamhet vid nyssnämnda ordenssamfund. Van att verka i det tysta, gör Frimurareorden annars icke mycket väsen af sig. Att den vid detta tillfälle skulle låta något tala om sig låg emellertid nära till hands, då ej blott från alla orter i vårt land, där dotterloger af Stora Landslogen finnas, utan ock från utlandet mälles, att deputationer skulle infinna sig för att å talrika bröders vägnar hylla den IX:de provinssens högste styrande mästare.

Men liksom Frimurareordens vanliga sammankomster äro strängt slutna, så äga ej heller på dess högtidsdagar andra än ordensmedlemmar tillträde. Så ock nu vid konungens jubileum. Af utrymmesskäl kunde emellertid ej ens för ordensbröder tillträde lämnas för mer än inemot nio hundra, representerande alla grader och alla loger i landet. De, som fått tillfälle deltaga i den ovanliga högtidligheten, medförde dock helt säkert därifrån ett minne för lifvet, ett minne, lyst af strålarne från det

»Heliga ljus,
Som adlar glädjen och helgar sorgen» —

Och mången torde genom det till innehållet som alltid tankedigra och till formen fulländade anförande, som konungen vid detta tillfälle höll, hafva fått en djupare inblick i frimureriet och dess sinnebildligande af det mänskliga lifvet, än han erhållit under hela sin frimurarebana. —

Att ingå på någon utförligare skildring af Frimurareordens historia eller förklaring af dess ändamål är här ej platsen. Så mycket torde dock kunna sägas, att man måste gå många, många århundraden tillbaka för att finna spåren af dess upprinnelse. Sannolikt var Frimurareorden känd och införd i Sverige redan under medeltiden, ehuru dess verksamhet här såväl som i flere andra länder, dels på grund af förföljelser, dels af andra orsaker, sedan låg nere i flere århundraden, tills den i förra hälften af 1700-talet återupplifvades och därefter ägt bestånd.

Angående Frimurareordens syfte hafva under tidernas lopp förekommit mångahanda gissningar och misstydningar, de senare framkallade dels af illvilja, dels af vidskepelse. I vår upplysta tid kvarstår intet däraf. För en hvar är det nu känt, att ett af Frimurareordens hufvudsyften är att *öfva barmhärtighet*. På den barmhärtighet och människokärlek, som Frimurareorden utöfvar, gifves det många synliga bevis, bland annat i de större och mindre barnhus, som af orden upprättats å skilda orter i landet. Dess välgörenhet för öfrigt är högst betydande och välsignelserik.

Frimurareorden, hvilken f. n. i Sverige räknar omkring 12,000 medlemmar, fördelade i ett 30-tal loger, lydande under Stora Landslogen i Stockholm, är liksom en del andra ordenssamfund indelad i grader. Den högsta graden är Carl XIII:s riddaregraden, i hvars prydliga och färgrika dräkt h. m:t konungen här bredvid är framställd. Denna dräkt bars förr vid vissa tillfällen offentligt, ännu så sent som på 1850-talet, om vi ej äro oriktigt underrättade. Porträttet här bredvid är för öfrigt en reproduktion efter ett af den framstående målaren Axel Jungstedt särskildt till konungens frimurarejubileum utfördt porträtt i olja, som nu intar hedersplatsen bland porträtten af öfrige Carl XIII:s riddare.

F. Hbg.

IDUNS NYÅRSHÄLSNING.

ÅRET OM vi yttra alla
Många ord, som vanan ger,
Och dem man med skäl kan kalla
Fraser blott och intet mer.
Men ibland de gängse orden,
Som på gatorna, vid borden
Ut vi kasta öfverallt,
Ett det finns likväl, som väger
Mera tungt, när man det säger,
Och har malm af bättre halt.

När vid midnatt klockan klingar
På ett solhvarfs sista kväll,
Hon en ton af allvar bringar
I den fröjd, som klang så gäll.
Vid det sista dofva slaget
Ofrivilligt genom laget
Känslan af ett högre går,
Och hvad man inom sig känner
För sitt land, för hem och vänner,
Tolkas i ett: »Godt nytt år!»

Mången kanske rynkar pannan
Tigande och tänker så:
»Denna dag kom som en annan,
Som en annan skall den gå.
Hvarför ängslas, hvarför glädjas,
Då den nya länken kedjas
Fast vid den, som nyss försvann?
Icke skrifs ett 'mene tekel',
Därför att för detta sekel
Sista årets morgon rann!»

Fritt må grubblarn tänka detta,
Men vår mänskliga natur
Vill sitt frågetecken sätta
Vid hvart knäpp på tidens ur.
Och hälst nu, vid sekelslutet,
Hägrar det som är förflutet
För vårt sinne skarpt och klart,
Och för framtiden som stundar
Ej ens tanklösheten blundar:
Stunden manar underbart.

Må det af den vise kallas
Fördom eller öfvertro,
Nyårsdagen dock för allas
Längtan bygger hoppets bro.
Den, som burit sorgens börda,
Hoppas tröst och läkdom skörda,
Framgång den, hvars lycka brast;
Den, som vill det rätta främja,
Som vill sanning, ljus och sämja,
Tror på segern fullt och fast!

Nalkas riket tusenåra
Ej i all sin härlighet
Än på länge, — låt oss spåra
Hoppfullt dock en skynt af det!
Låt oss tro, att skeft skall rättas,
Nöd utplånas, hunger mättas,

Skumma vrårar dager få;
Låt oss tro, att skörd skall frodas,
Och det sannas och det godas
Välde vidt kring jorden nå!

Ja, med denna önskan träder
Idun in i hemmens värld;
Att hon därvid skiftat kläder,
Är åt tidens kraf en gård.
För att dubbelt kär er blifva
Vill hon dubbelt mer er gifva,
Därför har hon bytt gestalt;
Men sin uppgift trogen är hon,
Och sin nyårshälsning bär hon
Fram på årets första spalt:

Godt nytt år åt höga, låga,
Godt nytt år åt stora, små!
Åt hvar gryende förmåga,
Åt hvar vilja likaså!
Godt nytt år åt gamla norden,
Åt den kära fosterjorden
Med de många tusen hem!
Godt nytt år åt hvarje kvinna,
Hvarje man, som lärt sig finna
Lifvets bästa lott i dem!

Godt nytt år också åt alla,
Som ej hemmets lycka nått,
Som i dagar, mulna, kalla,
Bära ensamhetens lott.
Godt nytt år åt dem, som söka
Lifvets möjligheter öka,
Till dess ingen bortglömd står;
Men i arla morgonväkten
Ljust och klart för jordens slakten
Hägrar seklets sista år!

FRANS HEDBERG.

MODERSMAKT.

DE FLESTA människor äro just sådana som deras mödrar under uppväxtåren danat dem. Fadern är ofta hela dagen borta från hemmet och har icke hälften af det inflytande på barnen som modern, och därför bär denna ett synnerligen stort ansvar, äfven om hon skulle vara den ringaste och fattigaste kvinna i hela landet. Ty nästan uteslutande på modern beror det, om våra söner och döttrar en gång skola blifva goda eller dåliga medborgare. Sådan trädgårdsmästaren är, så är och trädgården; sådan modern, så familjen! Vi skola aldrig få skåda ett förbättrade släkte, innan mödrarna själfva blifvit bättre; vi måste hafva mödrar sådana som Rebecka och Sara, innan vi bland våra män skola kunna känna igen en Isak, en Jakob.

Små barn förorsaka sina mödrar åtskilliga småsorger, men om de vänjas vid att alltid få sin vilja igenom, skola de som äldre bereda dem mängden verklig hjärtesorg. Däraktig ömhet fördärfvar i ungdomsåren mer än en, och underlåtenheten att bestraffa barnens fel hämnar sig på ännu flere. Den teg, som icke rensas från ogräset, frambringar föga, som är värdt att taga vara på; ett barn kan njuta för mycket af moderskärleken, och det skall kanske ändå

en gång i tiden visa sig, att barnet fick för litet af sin moders verkliga ömhet.

Karaktärsveka mödrars barn blifva karaktärssvaga människor; de taga skada för hela lifvet genom mödrarnas fruktan att på något sätt göra dem ondt, medan de äro unga. Gossarnas tröjor behöfva understundom piskas, och äfven flickornas klädningar toge helt säkert ingen skada af att då och då blifva en smula afdammade. Barn utan aga äro som fält utan plöjning. Dock är härvid all öfverdrifven stränghet klandervärd, ty en hård moder är alls ingen moder, och de, hvilka alltid banna och slå sina barn, de skola själfva blifva slagna. Goda mödrar äro det bästa, som barn öfverhufvud kunna äga, och ens egen moder är alltid den *allra* bästa i hela världen. När fromma mödrar leda sina barn på Guds vägar, så välsignar den store Barnavännen icke endast de små, utan äfven mödrarna.

Den, som anser barnauppfostern för en lätt sak, har aldrig haft att göra med några små. Det är klart, att hvilka fel våra barn än hafva, så äro dock vi deras föräldrar och kunna icke klandra roten, från hvilken de vuxit hafva. Vilda gäss få icke tama ungar; om vi själfva äro dåliga människor, är det ej rättvist att klandra våra telningar, om också dessa ej skulle blifva några helgon. Låt oss göra vårt bästa för dem och bedja vår mäktige Fader att understödja oss i vår sträfvan, ty han kan återföra på rätta vägen dem, hvilka vi icke kunna böja, och därför böra icke mödrar försvifla om sina barn, så länge de lefva. Äro de också långt borta ifrån eder i främmande land, så förtviflen icke: Herren finnes allestädes!

Må mödrarna sträfva efter att göra hemmet till den lyckligaste plats i världen. Om de alltid gnata och knöta, så skola de snart förlora sin makt öfver barnen och sönerna frestas att tillbringa sina aftnar ute. Hemmet är den bästa platsen så för gossar som män, och en god moder är hemmets själ. Leendet på hennes ansikte har fört mängen in på den rätta vägen, liksom fruktan att locka fram tårar i hennes ögon har återkallat mängen man från vilsna stigar. Gossen må hafva ett hjärta af järn, hans moder kan i alla fall hålla honom fast med styrkan af en magnet. O kvinna, stor är din makt! Se till, att du brukar den till det rätta!

IDUNS FÖRSTA NUMMER för det nya året lägges härmed för allmänheten och vill på samma gång utgöra ett prof på, huru tidningen hädanefter i hufvudsak kommer att te sig. På samma gång formatets storlek något ökat, äro uppställning och utstyrel moderniserade, särskildt med hänsyn till att Idun hädanefter, i vidsträcktare mening än hittills, äfven blir en illustrerad tidning. Som vår läsekrets redan af detta nummer kan finna, är det dock ej vår mening att upptaga utrymmet med dessa stora helsidsbilder och mer eller mindre »söta» genrestycken, som många illustrerade blad köra med ända till leda. Hos oss skall illustrationen främst afse att åskådliggöra dagens intressen och händelser.

Naturligtvis kan ett enda nummer som detta ej gifva någon allsidig bild af hela den utvidgning och — som vi hoppas — förbättring, som ligga i vårt nya program. Detta så mycket mindre, som onsdags- och lördagsnumren i någon mån komma att utfylla hvarandra. Det senare torde således till innehåll och uppställning närmare ansluta sig till den »gamla Idun» och skall äfven inrymma de modebilder, vi lofvat meddela.

Det är emellertid vårt hopp, att Idun, som i sin delvis nya skepnad dock gömmer sitt gamla hjärta för allt, som sammanhänger med de svenska hemmens och den svenska kvinnans verkliga intressen, äfven hädanefter skall blifva dem kär — ja, dubbelt kär, då vi nu komma dubbelt ofta!

SALONGEN I KRONPRINSESSANS JÄRNVÄGSVAGN.

MED KRONPRINSESSAN TILL SÖDERN. I.

MEDAN tusen sinom tusen svenska hem redde sig att i glädje och gamman i fulltalig familjekrets fira årets största högtid, måste maken och modern i vårt kronprinsars hem lämna sina kära, för att åter i ett sydligare klimat söka bot för sin vacklande hälsa. Redan länge hade läkarna påyrkat hennes färd, allt ifrigare, ju närmare den råa nordiska vintern ryckte våra bygder, och endast äldste sonens öronsjukdom hade hållit henne kvar. Sedan farhågorna för densamma häfts, anträdde emellertid resan söderut den 14 december.

Vi ha trott, att det skulle intressera vår läsekrets att en gång i tankarne något närmare följa denna vår kronprinsessas årliga färd mot sydligare breddgrader och ha därför gått i författning om att från densamma efter hand kunna lämna några ordets, pennans och kamerans bilder. Vi göra i dag den första början, och som en lämplig inledningsbild ha vi valt den interiör af salongen i kronprinsessans eleganta och komfortabla järnvägsvagn, vår artist tecknat här ofvan. Denna vagn, i hvilken kronprinsessan nu som annars anträdt sin resa

söderut, innehåller, utom salongen, sängkammare och rum för uppvaktningen.

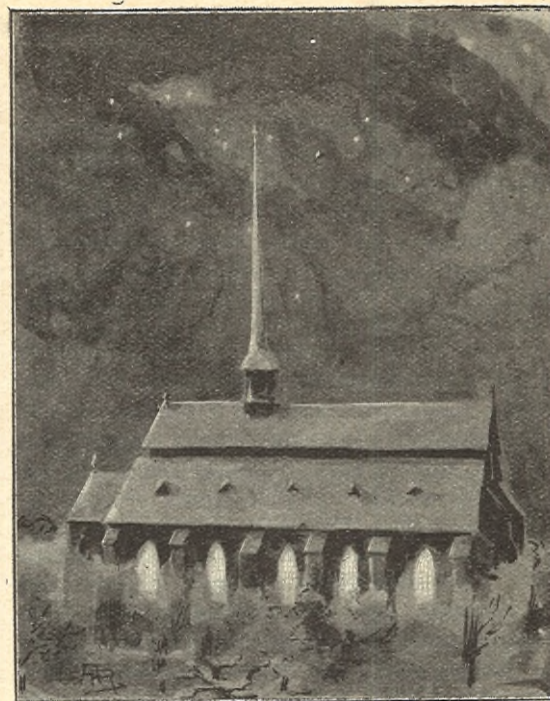
Kronprinsessan, som på sin resa åtföljes af friherrinnan Alströmer, hvilken flere gånger förut varit henne följaktig, tillbringar nu julen i föräldrahemmet i Baden — väl den käraste hviloort, hon kunnat finna, under den långa resan!

Det är dock ej i residenstaden Karlsruhe, som den storhertigligen familjekretsen i år jular, utan i den utomordentligt naturskönt belägna, europeiskt ryktbara kurorten Baden-Baden, som ligger ungefär 4 mil söder om Karlsruhe vid stranden af Oos och gränsen af Schwarzwalds härliga högland.

Leende dalar, rikt smyckade med ståtliga villor, vidsträckta ek- och kastanjeskogar, sorlande bäckar och kaskader, som störta sig ned från romantiskt formade klippkägglor — se där den ram, som innesluter platsen, där nu kronprinsessan Victoria i föräldrahemmets hägn möter det nya året. Den fotografiska vy vi här meddela af Baden-Baden torde kunna ge en föreställning om dess naturliga behag. I stället för de vildt tornade bergmassor, som i högfjällslandskapen äro förhärskande, skåda vi här en äkta Schwarzwaldnatur, otaliga med yppig löf- och barrskog smyckade höjder, hvilka hvälfva sig öfver hvarandra och här och hvar tränga sig samman, som ville den ena bjässen mäta sig med den andra. Lägga vi så till denna bild de talrika ruinerna, hvilka vittna om fordومتida prakt och storhet, och de storslagna moderna palats, som den mondäna lyxkurorten framkallat, kunna vi inse, att Baden-Baden väl vore värdt en utförligare beskrifning, än vi i dessa korta rader kunna gifva.

Den punkt, från hvilken detta präktiga panorama ter sig kanske allra bäst, är från det så kallade Nya slottet, den storhertigligen familjens residens. På vår bild syns det resa sig högst på höjden till vänster. Egentligen är det ej så nytt, som namnet innebär; på ännu äldre grundmurar anlades det år 1479 af markgrefven Kristoffer I, men det är den nuvarande storhertigen, vår kronprinsessas fader, som genom en grundlig och smakfull restauration fullbordat dess inre.

Härnäst skola vi lämna ett par bilder från Karlsruhe och vår kronprinsessas barndomshem, hvilket hon nu helt visst ej heller skall underlåta att besöka.

VADSTENA NYRESTAURERADE KLOSTERKYRKA.

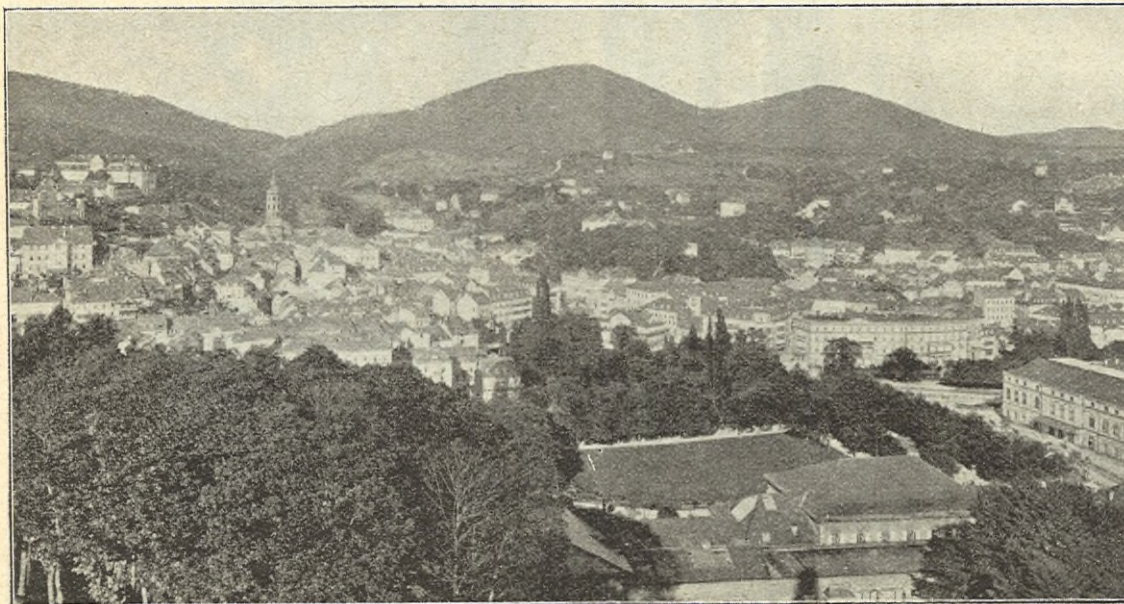
JULOTTA I VADSTENA RESTAURERADE KLOSTERKYRKA.

DET ÄR JULMORGON och tempelklockorna kalla birgittinerstadens invånare till hög tid i den härliga, minnesrika klosterkyrkan. En anseelig människoskara böljar fram genom den forna klosterkyrkogårdens präktiga park. Det är ej blott stadsbor, som i dag vilja fira julotta i S:t Britas restaurerade tempel; en stor mängd af de kyrkobesökande tillhöra de kringliggande församlingarna. Vi träda in genom den på östra gaveln belägna hufvudingången. Den kallades under klostertiden »förlåtelsens port», och genom denna hade den stora allmänheten tillstånd att inträda.

Kyrkans inre gör ett öfverväldigande intryck, ett intryck af skönhet och storhet. De blåskimrande väggarna, de höga, mäktiga hvalfven, uppburna af väldiga pelare, de historiska minnen, som oemotståndligt tränga sig på oss — allt samverkar till att stämma våra sinnen till beundran och andakt. Öfver all beskrifning härliga äro de vida berömda stjärnhvalfven, hvilka gifvit templet namn af »Palmkyrkan i Norden»: det är som om man vandrade under ett tak af härliga palmkronor.

Enligt Birgittas uttryckliga bud voro alla onödiga prydnader bannlysta från hennes kyrka. »I mitt hus, som är Vadstena kloster,» heter det i en af hennes uppenbarelser, »skall allt vara ödmjukt, så i byggnad, som i håg och hjärta,» och beträffande särskildt kyrkan bjuder hon på ett annat ställe, att den skall vara »af slät gärning, ödmjuk och stark.» De som byggde kyrkan lydde hennes befallning. Den är stark och ödmjuk, enkel, men på samma gång storslagen. Knappast ett enda i sten hugget ornament förekommer; alltsammans är stor konstruktion, mäktigt gripande genom de enklaste medel.

Nu strålar kyrkan i den rikaste belysning från många hundrade ljus i kronor, kandelabrar, lampetter och ifrån alla pelarne utgående ljusarmar. Från orgeln brusar ett jublande preludium till Lagergrens »Inledning till julottan», och predikanten träder för altaret. Liturgen — en synnerligen framstående sångare — sjunger med kraftig väljudande stämma »Änglabudskapet»: Si jag bådard Eder stor

VY AF BADEN-BADEN.

ANNIE QUIDING. IDUNS PRIS-TAGARINNA.

DÅ IDUN i detta första nummer för det nya året i sitt »Romanbibliotek» begynner införandet af Annie Quidings berättelse »Hvidehus», äro vi visse, att den unga författarinans porträtt och några korta upplysningar om hennes person äfven skola intressera vår läsekrets. Det är en mindre vanlig tilldragelse i vår litteratur, att ett nytt namn så med ens bryter sig fram ur obemärkthetens dunkel, som här skett. Det väckte ock i vida kretsar uppseende, när det för några veckor sedan förspordes, att den lyckliga segrare, som i Iduns stora romanpristäffing hemförde det betydande priset — 2,000 kronor —, var en ung skånsk dam, förut helt okänd på det litterära området. Och »Hvidehus», hvars första sidor följa med detta nummer, kommer nog att »slukas» med en nyfikenhet, som icke kommer många förstlingsverk till del. Det är vår öfvertygelse, att denna nyfikenhet, allt efter som arbetet framskrider, skall bytas i ett varmt erkännande och i en liflig tillfredsställelse, öfver att vår litteratur i Annie Quiding funnit ännu en talangfull och lofvande kraft.

Angående fröken Quidings person tillåta vi oss, som ur bästa källa, anföra följande lilla utdrag ur det bref, vi från henne erhöilo omedelbart efter täffingsresultatets tillkännagifvande.

»Jag har icke förut publicerat något, om jag undantager två eller tre små skisser, som en vän till vår familj, redaktör J. Ruhe, införde för omkring tio år sedan i den tidning, Hallandsposten, som han då redigerade. Författat har jag gjort, så länge jag kan minnas tillbaka; det har varit mig ett sant lifsbehof; men jag har alltid känt en skygghet för offentligheten och den ganska hårda medfart, unga

författare ofta röna, hvilken gjorde mig mest böjd att låta mina skrifverier stanna i min byrålåda. På senare år har jag tänkt mera och allvarligare öfver den upprörda tid, hvori vi lefva, och de många lifsåskådningar, som hejdlöst brottas med hvarandra, och jag har kommit till den slutsats, att kanhända hvars och ens plikt är att efter förmåga göra sin insats i striden, till förmån för hvad som är en heligt och dyrbart — något godt kan man ju möjligtvis verka. Och så beslöt jag att försöka.

Hvad biografiska uppgifter beträffar, står jag gärna till tjänst, men mitt lif erbjuder föga af intresse för allmänheten. Jag skulle, i likhet med en engelsk författare, kunna stillera min biografi sålunda: »Jag är född den 18 november 1869 och sedan har det aldrig händt mig någonting.» Mina föräldrar voro framlidne rådmannen i Malmö N. H. Quiding, på sin tid ganska känd som författare till den utopiska skriften »Slutlikvid med Sveriges rikesslag», och hans hustru, Anna Chatherine Åkerblom, äfven från Malmö.

Mina föräldrar förde af böjelse ett ganska tillbakadraget lif, och då jag erhöil undervisning i hemmet, kom jag att genom hela min barndom och ungdom vara tämligen isolerad och utan umgänge med jämnåriga. Min far dog 1886, min mor 1889; sedan hafva min äldre syster, min moster och jag haft ett gemensamt hem.

Den enda händelse, jag sedan har att notera, kan icke för andra tyckas så märkvärdig, som den var för mig; det var en månads vistelse i Paris, våren 1896. Det var mig, som om denna underbart berusande förnimmelse af att liksom känna hela mänsklighetens pulsslag, gemensamt med den flod af nya intryck, som strömmade öfver mig, nästan pånyttfödde mig; och det är mig en aldeles oskattbar lycka, att nu se mig i tillfälle att känna det lifgivande inflytandet af en ny och längre utomlandsresa.»

Till slut vilja vi endast tillägga, att fröken Quiding, som ingalunda synes ännu »hvila på sina lagrar», redan har en ny större roman under arbete, hvilken hon beräknar få färdig frampå våren. Äfven för detta och kommande arbeten har Idun aftalat med fröken Quiding om förstahandsrätt, hvarför det ej torde vara uteslutet, att »Hvidehus» endast öppnar syskonraden i Iduns spalter.

glädje, hvilken allt folket vederfaras skall. Ty i dag är Eder född Frälsaren, som är Kristus, Herren i Davids stad. — Därpå uppstämmer en på orgelestraden placerad 4-stämmig kör: »Ära vare Gud i höjden och frid på jorden, människorna en god vilja.» — Liturgen: Nåd vare med Eder och frid af Gud, vår Fader och Herren Jesum Kristum. — Församlingen: Nåd vare ock med dig! — Åter preludierar orgeln och församlingen uppstämmer psalmen n:r 55, »psalmernas drottning»:

Var hälsad sköna morgonstund,
Som af profeters helga mund
Är oss bebådad vorden!
Du stora dag, du sälla dag,
På hvilken himlens välbehag
Ännu besöker jorden!
Unga sjunga
Med de gamla;
Sig församla
Jordens böner
Kring den störste af dess söner.

Från predikstolen tolkas sedermera, gripande och värtaligt, julens betydelse. En ny julsång avslutar den högtidliga gudstjänsten — och vid tonerna af Södermans triumfmarsch lämna åhörarna långsamt templet.

* * *

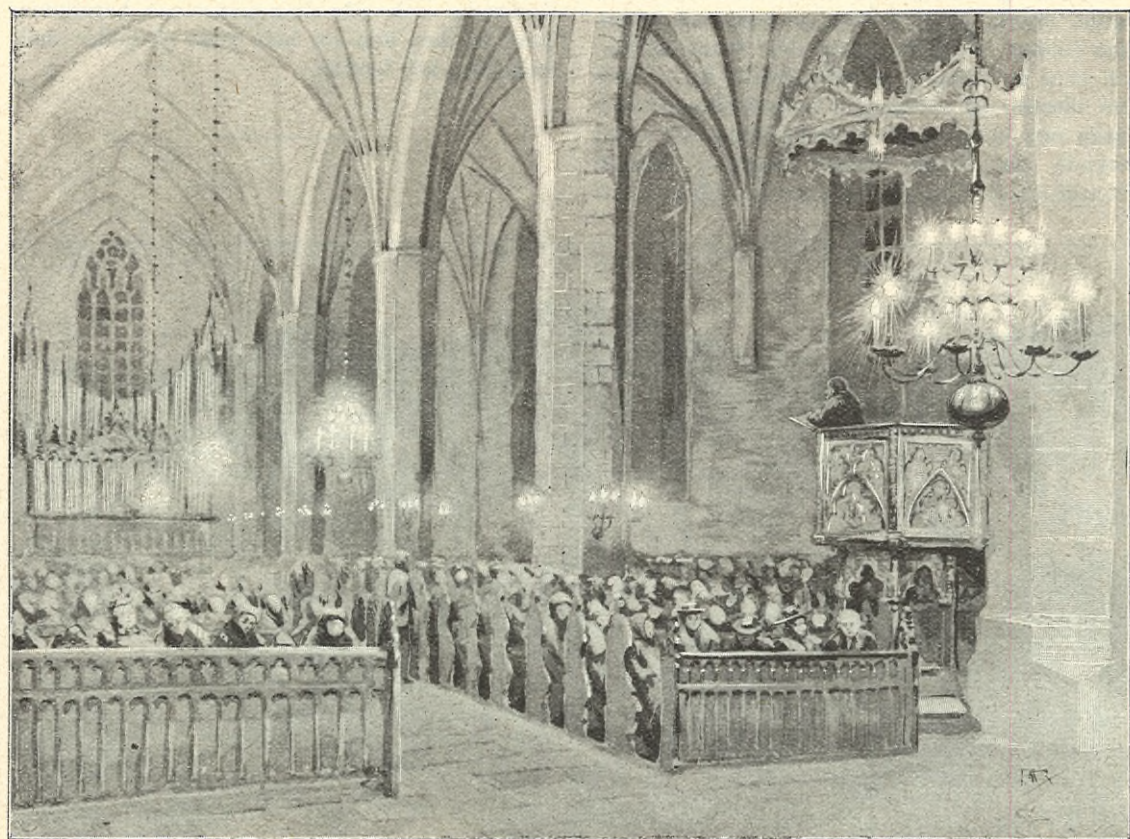
Helt visst finnes det icke i vårt land någon kyrka, vid hvilken så många stora kvinnonamn äro fästa, som vid Vadstena klosterkyrka. Hon är icke blott en andelik sierskas skapelse; kvinnor från när och fjärran hafva likt vingbrutna fåglar ilat dit att söka skydd undan våld och tyranni. Såsom vestaler ha de vaktat denna heliga eld, skyddat det flämtande ljus, som i medeltidens mörker här vid St

Britas kyrka hade sin kanske mest värmande härd — och ädla, välgörande furstinnor slumra under dess murars skugga.

Det är därför ock vår afsikt att i ett kommande nummer af Idun något närmare dröja

vid den nya restaurerade klosterkyrkans intressanta historia och rika minnesmärken.

ERIK SELLIN.

JULOTTA I VADSTENA KLOSTERKYRKA. TECKNING FÖR IDUN AF ALGOT RINGSTRÖM.

PROLOGENS DEKORATION I »TIRFING». EFTER FRU ANNA BOBERGS ORIGINALSKISS.

TIRFING.

ETT så synnerligen långt lif torde dess värre ej beskäras Vilhelm Stenhammars och Anna Bobergs »Tirfing» — därtill har den för öfrigt präktiga musiken att uppvisa för stora longörer — men den kan obetingadt glädja sig öfver ett *lysende*. Den var dock ett stjärnskott på vår svenska diktnings himmel — diktningen i toner som i ord — denna sällsynta företeelse af *en stor svensk originalopera*, samarbetet af två unga, högt syftande genier, den manlige tonsättaren, den kvinnliga diktarrinnan. I vår andliga kulturs historia har »Tirfing» sitt gifna blad.

Idun har därför ock med några bilder velat hugfästa minnet af årsskiftets starkaste konstnärliga framtoning i vårt land. Vi ha nöjet att kunna bjuda våra läsare några sådana af särskildt intresse. Som bekant har fru Boberg själf komponerat och utfört alla dekorations- och kostymskisserna till sin dramatiska sagodikt. Vignetten här ofvan är ett återgifvande af fru Bobergs originalskiss till prologens ytterst stämningsfulla dekoration. Scenen föreställer Samsö med de tolf Arngrims-sönernas grafkullar, närmast i fonden Angantyrns ätthög. Där bakom speglar Kattegat en sommarhimmel, hvars moln i solnedgångens glans torna sina fantastiska drömslott.

Från fru Bobergs originalskisser återgifvas likaledes kostymbilderna af de tre hufvudrollernas innehafvare i andra aktens, gästabudets, rika dräkt. Vi ha här Hervardur-Hervor (fru Linden) med »gudsborne Tirfing» vid sin sida, vi ha Gullväg (fru Lindberg), kungadottern, »jungfrun, så ung och så glad, med hjärta så godt som gull», i hela sin nordiskt blonda möfäring, och slutligen Vidar (herr Forsell), den konungsligt ridderlige brodern och vännen, som »visste ej i döden än, att Hervors mansbörd blott var lånad.»

Dessutom gifva vi en interiör af andra aktens granris-smyckade gästabudssal hos konung Gudmund, sådan den å Kungl. teatern ter sig i det ögonblick barden träder fram för att till harposträngars klang sjunga sitt kväde om Järn-Gjukes underbara öden, när han hos Fröja skulle hämta soljan från gudinnans barm till brudgård

åt sitt hjärtas vif. Vid högsätet till vänster ser man samlade dramats hufvudpersoner, konungen med dottern Gullväg vid sin sida, Hervardur, Vidar och småkonungarna, som gilja till kungadotterns hand; längs de dukade bordet bänka kämpar och tärnor under facklors sköldspeglade sken.

Alla, äfven de, som haft invändningar mot Tirfings i deras tycke delvis allt för svårsmälta musik, ha villigt erkänt, att dess iscensättning på vår opera var allt igenom konstnärligt gedigen och lyckad. Den gaf en mättad och glansfull stämning från våra förfäders lif i vikingarnes och de stora bragderns tid.

ÖNSKELJUSEN. EN NYÅRS-BERÄTTELSE AF ELISABETH KUYLENSTIERNA.

DET rådde skymning inne i det stora, gammaldags möblerade rummet, där brasan förde ett muntert lif i den grönlackerade kakelugnen. Det är någonting egendomligt med en sådan där föräldrad rumsinteriör: den kan liksom bättre fira skymning än en modern salong, det är som hade de breda, djupa mormorsstolarne mera att berätta; de veta ju också hvad tre generationer sagt, de ha lyssnat till unga röster, som så småningom mist klangen och blifvit strängbrutna instrument, och där ha ljudit andra och åter andra, som alla talat ut sin glädje och sorg inom det gamla solida hemmets murar.

Därutaför låg snön, hvit och jämn plogad på ömse sidor om vägen, hvilken ytterligare utstakades af små prydliga granar med hvitt snöglitter på sin gröna dräkt. De skulle vinka sitt första välkommen, de små barrbarnen, åt de främmande, om de nu ens kunde kallas främmande, ty det var ju de gifta sönerna och döttrarna, som enligt gammal vana i Hartwigska slakten kommo till hemmet på årets sista kväll.

I salen stökade den gråhåriga, blida majorskan, biträdd af en erfaren husmamsell i glansstruket förkläde och pipad serveringsmössa. Majoren sof middag, och det var viktigt att få allting i ordning, både kaffebord och julgran, innan han vaknade, ty sedan måste majorskan i hvarannan minut hjälpa honom att lystra till, om det hördes bjällerklang eller om man kunde se någon lykta glimma vid krökningen af allén.

HERVARDUR I ANDRA AKTENS KOSTYM. EFTER FRU ANNA BOBERGS ORIGINALSKISS.

I förmaket, där man ännu ej tändt, satt husets yngsta, den tjugutreåriga Margit, aldeles overksam; hon höll hufvudet nedböjdt, och reflexen från brasan föll öfver hennes kortklippta, ljuslockiga hår. Det röda skenet färgade också det fina, bleka ansiktet med en matt rodnad. Händerna, spåda som ett barns, höll hon hopknäppta i knät.

»Margit, är du där,» ropade modern ifrån salen.
»Ja, mor.»

Margits röst var vek och en smula trött; det var något, som lagt en hämmande sordin på glädjen i den unga flickans väsen.

»Kom ut litet, Margit, så får du se, hur vi ha ordnat det,» uppmanade majorskan.

»Sel!» Margit smålog. Lilla mor! Hon visste, att hon gjorde Margit en glädje med att använda samma uttryck, som man gjorde åt dem, som verkligen sågo; det var tolf långa år sedan Margit sett något. Efter skarlakansfebern hade hon blifvit blind och skulle förbli det hela sitt lif. Men här i hemmet kunde hon dock nästan säga, att hon såg; här hade icke en enda möbel rubbats utom i flickornas rum, där de först varit tre, men där Margit nu var ensam; och gossarnes rum, därifrån man bara behöfde taga ett långt skutt ifrån fönstret för att ham-

ANDRA AKTEN I TIRFING Å KUNGL. TEATERN. EFTER EN TECKNING AF ALGOT RINGSTRÖM.

VIDAR I ANDRA AKTENS KOSTYM.
EFTER FRU ANNA BOBERGS ORIGINALSKISS.

na direkt i det bästa äppelträdet trädgården hade, var nu förvandlad till gästrum, men här nere i dagrummen var allt som förr, och kaffebordet därute i salen skulle också vara uppdukadt som förr, fastän kanske med ett par koppar till.

Hon reste sig och gick ditut med lätta, spänstiga steg. Modern kom emot henne och lade hennes arm i sin.

»Så kall min lilla flicka är om händerna,» sade hon bekymradt, »fryser du?»

»Nej, mor lilla, jag har ju haft en stor brasa därinne. Nå, här är fint,» fortfor hon glädtigt, »två stora silfverskålar med allt möjligt godt bröd på. Malmstaken med sina fyra blankskurade grenar och tjocka hvita ljus midt på bordet, koppar rundt omkring, gul grädd och rågade sockerskålar och största damastduken med eklöfsmönstret, så ser det väl ut.»

»Ja, du Margit. Och nu skall jag tända kronan och lamporna i salongen. Det är nog på tiden att skjuta spjället därinne, tänker jag.»

»Redan,» sade Margit med en ton af saknad. »Jag tycker så mycket om skymningen. Jag minns så väl, hur allting ser ut därinne då. Och så tänker man så bra, när glöden falla helt sakta som tomtprassel därinne i kakelugnen.»

»Tänker! Du tänker för mycket, Margit,» sade modern sorgset.

»Åh nej, tankar skada ingen, men kanske drömmar, de äro bara till för dem, som se färgerna i lifvet, och du vet väl, att svart är ingen färg, mor. Skola du och jag fira skymning en stund, innan de andra komma?»

»Ja, gärna det, lilla barn, fast jag tänker pappa kommer snart och undrar, hvad tiden lider.»

»Men till dess...»

Hon lade smeksamt sin arm omkring modern och förde henne med sig in till den lilla raka tête-à-tête-soffan med sitt blommiga sidentyg, en smula nött och stoppadt, men med oblekta färger.

»Så har det gått ett år igen, mor,» sade Margit efter en kort stunds tystnad, »jag kommer att kalla det året för mitt år.»

»Hvarför det, Margit? Det har ju varit just som de andra, eller hur? Det enda, som har händt, och det var förstås viktigt nog, var Hannas giftermål.»

»Ja,» sade Margit långsamt, »vi trodde ju, att hon skulle stanna i hemmet, och så — — —»

»Ja, det är tomt efter henne, men när hon är

GULLVÄG I ANDRA AKTENS KOSTYM.
EFTER FRU ANNA BOBERGS ORIGINALSKISS.

lycklig och har det bra, så är det naturligtvis det roligaste för oss gamla.»

»Och om jag också hade lämnat boet,» försökte Margit skämta, »då hade ni fått det riktigt tomt, skulle jag tro.»

»Visst, men — ja, hade du fått behålla dina ögons bruk, barnet mitt, så sutte du nog för länge sedan i eget hem, och det skulle vi vara så glada

Stureplan K. M. Lundberg Stockholm

Låga, bestämda priser! * Goda varor! * Största urval!

Illustrerad priskurant sändes franko på begäran.

Schweizer-Siden

är det bästa!

Begär prof på våra nyheter i svart, hvitt eller kulört, från 50 öre till 15 kr. pr meter.

Specialitet: **Nyaste Sidentyger** till sällskaps-, bal- och promenadoaletter samt till blusar, foder etc.

Direkt försäljning till privatpersoner.

Vi sända de utvalda sidentygerna tull- och portofritt till hemmet.

Schweizer & Co., Luzern (Schweiz).

Sidentygs-Export.

(A)

Sydsvenska
Kredit-Aktie-Bolaget,

Stockholm, Fredsgatan 24.

Deposition	5 %
Kapitalräkning	5 %
Sparkasseräkning	5 %
Upp- & Afskrifning	3 %

Medicinskare D:r Albert Berg,

14 Sturegatan 14.

Öns 9-10 o. 1-2, — Allm. Tel. 122 30.

Assäkrings-aktiebolaget

Skandia

Stockholm

Redukontor: Mynttorget 1

Tandläkare **Sjöquist**
Drottninggatan 68, Stockholm.

Aktiebolaget

Stockholms

Handelsbanks

Notariatafdelning

vårdar under bankens garanti alla slags värdehandlingar, uppsätter och förvarar testamenten, kontrakt m. m. samt granskar handlingar.

5 Jakobsatan 5,
Stockholm.

Doktor **Carl Fritzell.**

Grefmagnigatan 10.

Invärtes och barnsjukdomar.

Hvardagar kl. 10-1/2 11, 1/2 3-1/4. Sön- och haldagar kl. 10-11. Allm. tel. 58 98.

Aug. Hoffmann

Kungl. hofleverantör

Pianofabrik

18 Lästmakaregatan 18.

Obs. Instrumenter uthyras.

Aktiebolaget

Sundsvalls Handelsbank,

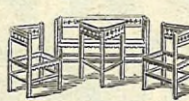
Gustaf Adolfs Torg n:r 14,

godgör å sparkasseräkning ..... 4 1/2 %.

Å hvarje bok kan lyftas intill kr. 1,000

i månaden utan särskild uppsägning.

Originellaste Fantasmöbel

i formnordisk stil för glödbörning ell. målning. Pris omälad kr. 25, stoppning af soff- o. stol-sitsarna ökar 10:50.

Mälad i hvitt och guld, stoppad 50 kr. Målning i önskade kulörer verkställes. Tidaholms Bruks Aktiebogat, Tidaholm. (Försäljn.-mag. 27 Beridarebang. 27, Sthlm.)

FÖRVARINGSFACK

uthyras af

AKTIEBOLAGET

STOCKHOLMS HANDELSBANK

8 Arsenalsgatan 8.

C. E. Lagerström
Stockholm
Prejamagasinet
Sybehörs- och Modeaffär
Specialitet
Garneringsartiklar
till klädningar o. kapper

*****

Göteborgs Her, den erkända bästa i och för våra lillgäster i förhål. (andra tillbehör)

*****

öfver, det kan du väl förstå, men som det nu är, så kan jag inte tänka mig hemmet utan dig, lilla Margit. Jag håller så innerligt af alla mina barn, men jag kan inte hjälpa, att — att största hjärterummet har du fått.»

Margit lade tyst hufvudet mot moderns axel, det dröjde länge, innan hon höjde det igen. Slutligen satte hon sig likväl upp, tog moderns båda händer och sade sakta:

»Nu skall du få veta, mor, hvarför jag kallar det här året mitt år. Ser du, här har jag gått bland mina glada syskon och hört, hur de talat om lifvet på ett sätt, som jag aldrig skulle få lära känna, jag har drömt deras drömmar och invaggat mig i deras förhoppningar, och så bäst det är, ha de dragit bort, ut i lyckan, och jag har stannat kvar, yraken och ruskgig som på en kulen vintermorgon.»

»Stackars min lilla Margit.»

»Jag har undrat och undrat på meningen med mitt lif. Och jag har tänkt, att dödens mörker nog inte är värre än lifvets, och så har jag bedt att...»

»Men Margit, kära, lilla barn!»

»Åh, du mor, kan du undra på det! Det blir en besynnerlig strid, den som kämpas utan synliga motståndare och utan drabbande vapen. De på måfå måttade huggen falla tillbaka på en själf, förstår du. Jag har stridit och stridit med allt upproriskt inom mig, med så mycken längtan och så många önskingar, och jag har väl inte riktigt lagt ned mina vapen än.»

»Men hvarför har du inte förtrott dig åt mig, Margit?»

»Jag ville inte bekymra dig. Ni hade det så lugnt och godt, och Hanna var alltid så glad och vänlig, att jag skämdes att komma med några åskbyar. Jag bara gick och kände mig öfverflödig och bitter, och så önskade jag, att det varit slut med alltsammans.»

»Margit då!»

»Ja, mor lilla, det är visst nödvändigt för oss människor att ha en plats att fylla; det är så förfärligt att känna sig till öfverlopps. När vår Hanna

ett, tu, tre blef kär, förlofvad och gift, tyckte jag, att hon lämnade en mission åt mig. Jag skulle få stanna hos er bägge gamla, sjunga mina gladaste visor för er, prata med far både om landbruk och politik, bli ditt intresse, mor, och söka utveckla mig själf.»

»Du lilla Margit, och allt det där har du gått och tänkt på i ensamheten.»

»Det och mycket mera. Men nu tyckte jag bestämdt, att jag hörde bjällror, mor. Då får du skynda dig att tända.»

Majorskan sprang upp, och i detsamma hördes majorens röst utifrån salen:

»Nu komma de. Allting är väl i ordning?»

»Ja, strax!»

Kort därefter voro de alla samlade kring kaffebordet under muntert prat; det var alltid så mycket att tala om, när man kom »hem», som det fortfarande hette.

Senare på aftonen tändes granen, det var önskeljusens kväll; på nyårsaftonen skulle hvar och en hålla särskildt på ett ljus och önska något. Den, hvars ljus brann sist ned, fick, enligt gammal sägen, sin önskan uppfylld.

»Margits ljus brinner längst,» utropade syster Hanna glädt, »har du din stora önskan klar, Margit?»

Det dröjde litet, innan Margit svarade. Hon var icke i vanliga fall vidskeplig, men hon tyckte, att just denna årets sista afton var det så många underliga makter, som rörde sig inom henne.

»Ja,» sade hon slutligen långsamt och satt sedan alldeles tyst. Hon tyckte, att hon kunde se den lilla ljuslågan, först var den så klar och säker, en obruten kraft, som utan möda höll hufvudet uppe, men småningom blef den blåaktigt blek, mattades af, flämtade till, men hämtade sig och växte liksom under striden. Det varade dock ej länge, hon visste, hur veken skulle falna och kufvad skulle den sjunka ned och förintas.

Och hennes önskan, hennes stora önskan, hvilken snarare var ett löfte för det kommande året,

HYLIN & C^{OS}

FABRIKSAKTIEBOLAG

KONGL. HOFLEVERANTÖR

UTSTÄLLNINGSTVÅLAR:

VIOL, HYACINTHE, HELIOTROPE, SYRÉN M. FL.

THEA-ROS-PARFYM M. FL.

prisbelönta vid 1897 års utställning med

GULDMEALJ

Försäljes i våra butiker

3 Regeringsgatan — Vesterlånggatan 16

A. T. 64 69.

A. T. 24 97.

samt hos alla finare Parfymhandlande i riket.

ja, den flämtade länge som det stackars lilla ljuset, men den förintades icke som det, ty när lågan slutligen slocknade, satt Margit med ett inspireradt uttryck i sitt fina ansikte och upprepade inom sig orden: *Jag önskar att få lefva och glädja de mina.*

Moderns blick hade ängsligt frågande hvilat på henne, och Margit kände det. Hon nickade åt det håll, där hon visste modern satt, nickade så vänligt och solljust, att majorskan ej kunde låta bli att gå fram till henne och smekande säga:

»Hvaröfver ser du så glad ut, hjärtebarn?»

»Öfver att jag får vara i mitt kära gamla hem, mor,» svarade Margit och kysste moderns händer. »Där finns det ännu färg och rum för mig, och där vet jag, hvar solen går upp och hur den lyser in genom fönstren.»

Henrik Gahns Amykos

är sedan 30 år bepröfvad, erkänd och värderad. Vitsordad af framstående auktoriteter.

Prisbelönad i Moskwa, Wien, Bogota, Paris, Brüssel, Philadelphia, Stockholm m. fl.

Henrik Gahns starkt koncentrerade, bakteriedödande

Gahnelit

för munnens, svalgets och hudens m. m. vård, är en värdefull nyhet.

Professor Carl Sundberg intygar på grund af noggranna bakteriologiska undersökningar, att **Gahnelit i bakteriedödande och hämmande egenskaper öfverträffar** andra i handeln nu gängse koncentrerade toalettmiddel för munnens och hudens vård.

Professor Olof Hammarsten intygar på grund af undersökning af råmaterialerna, att **Gahnelit** ej är giftigt eller skadligt. **Gahnelit** har en frisk och behaglig smak och blir i bruket mycket billigt.

Se vidare intyg och bruksanvisning, som åtfölja hvarje flaska.

Henrik Gahns Tvålar: Lanolincrêmetvål, Boroglycerintvål, Borax Benzoëtvål, Savon de Violette, Savon Royal m. fl.

prisbelönade i Stockholm 1897 med GULDMEALJ.

Tandpulver. ❁ Tandpasta.

Henrik Gahns Aseptin Amykos Aktiebolag, Upsala.

HOFLEVERANTÖR HOS H. M. DROTTNINGEN.

Partilager i Stockholm hos EMIL FREDRIKSON, Hofslagaregatan 4 B.

Prenumerationsanmälan 1899

Fyrtionde årgången.

STORA UPPLAGAN.

För Stockholm och landsorten.

HELT ÅR	12: —
6 MÅNADER	6: 50
3 ..	3: 50
1 ..	1: 25

Svensksinnad.
Skyddsvänlig.
Samhällsbevarande.

NYA DAGLIGT ALLEHANDA

Redaktör och utgivare:
J. A. Björklund.

NATIONAL-UPPLAGAN.

Endast för landsorten.

Med Extrablad.

HELT ÅR	5: —
6 MÅNADER	3: —
3 ..	1: 50
1 ..	— 60

Utan Extrablad.

HELT ÅR	4: —
6 MÅNADER	2: 50
3 ..	1: 25
1 ..	— 50

Nya Dagligt Allehanda

håller på Sveriges rätt inom unionen samt bevakar efter bästa förmåga jordbrukets och industriens, handelns och sjöfartens intressen. Litteraturens och konstens alster följas med uppmärksamhet och granskas efter fasta principer, men utan intolerans. Ett extrablad, innehållande skönlitterära bidrag och annan god förströelseläsning, utgifves i början af hvarje månad, äfvensom till midsommar och jul.

Nya Dagligt Allehanda har under 1898 i sina spalter öppnat en ny afdelning: **I militära ämnen**, för hvilken äfven under 1899 utrymme skall beredas ungefär hvar fjortonde dag, och i hvilken såväl inländska som utländska hithörande frågor komma att populärt behandlas. Vi våga hos alla fosterlandsvänner och naturligtvis i främsta rummet hos arméns och flottans män påkalla uppmärksamhet och eventuel medverkan för denna afdelning, då densamma ju är ägnad att hos allmänheten öka och underhålla intresse för vårt försvar.

Nya Dagligt Allehandas följetong kommer att instundande nyår börja med en synnerligen intressant ny svensk original-berättelse i 26 kap. med titel **Hjärnsnöken**.

Prenumeration sker i **STOCKHOLM** å tidningens båda kontor: **Stora Vattugatan 18 och Munkbron 3**; i **LANDSORTEN** å närmaste postanstalt. **Stockholm i december 1898.**

Redaktionen.

Lars Monténs Neutrala Kärntvål till ylletvätt och Oleintvål till linnetvätt användes lämpligast sålunda:

½ kg. tvål kokas i 2 liter vatten; när tvålen är upplöst, tillsättes under omröring 20 å 25 liter ljumt vatten; i denna utspädda lösning neddoppas plaggen. Vid ylletvätt böra såväl lösningen som sköljvattnet hafva 36 å 38 grader. Finnas hos de flesta speci-handlare samt i mina butiker. **Silfvermedalj** i Köpenhamn 1888. **Guldmedalj** i Stockholm 1897. N:r 19 Stora Nygatan. — N:r 29 S:t Paulsgatan.

Till utstyrselar. Duktyger, Handdukar, Näsdukar, Lakans- och örngåttslårter. Hollands Madapolam, Longcloth, Piqué. Vadstenaspetsar och Broderier. Låga, bestämda priser.

22 Vadstenaboden **22**
Hanna Peterson & Co.
Regeringsgatan

Fanny Gelins Parfymmagasinet

— 16 Lilla Vattugatan 16 —
rekommenderar sitt rikhaltiga lager af finaste och nyaste utländska Parfymmer, Tvål, Toaletttartiklar, Puder, Smink, Friserlampor, Tänger m. m. Till landsorten mot efterkräf. Rikstelefon 22 25.

Stockholms Intecknings-Garanti-Aktiebolags brand- och dyrkfria Förvaringshvalf
(öppna alla söckendagar kl. ½10—4)
nehållande 1,650 st skåpäck. Årlig hyra för fack, beroende af storleken, 20, 25, 5, 50 kronor. Testamenten, Gåfvobref och dylika handlingar emottagas till förvaring; venledes emottagas värdepapper i öppet förvar. (S. T. A. 42676)

JOH. LUNDSTRÖM & C:o. Stenkol, Cokes, 1:ma maskinkrossad Anthracit,

bästa bränsle för illuminationskaminer och värmeneccsärer.
Allm. tel. 22 88. Kontor: 22 Skeppsbron 22. Rikstelefon 427.
Allm. tel. 60 19. Försäljning: 5 Strandvägen 5. Rikstelefon 22 20.
Allm. tel. 61 98. Filial: 1 Parmmätaregatan 1. Rikstelefon 20 12.

Oaktadt kaffe nu är billigt,

så bör ni dock betänka att det är mycket skadligt att dricka det enbart, synnerligast de billigaste sorterna, hvarför det är nödvändigt att till vanligt kaffe blanda en hälsosom kaffetillsättning för att undvika kaffeförgiftning, och det är af professorer och läkare erkändt att **Stockholms Kaffe-Aktiebolags Intubikaffe** blandadt till kaffe gifver den hälsosammaste, billigaste och mest välsmakande kaffedryck. Detta intubikaffe säljes i hvarje välordnad speci- och diversehandel i paketer å 25 och å 10 öre, men bör man akta sig för alla värdelösa efterapningar, som gå under namn af äkta, prima eller andra benämningar, hvarför man bör efterse att å hvarje paket är tryckt firmans namn, **Stockholms Kaffe-Aktiebolag**, samt dess fabriksmärke med ordet »Patent», ty endast dessa äro verkligt äkta och garanterade att innehålla ett hälsosamt och godt fabrikat.

BRAND FÖRSÄKRINGS AKTIEBOLAGET FENIX

JAKOBSTORG

Westerbottens Enskilda Bank,

6 Drottninggatan 6,

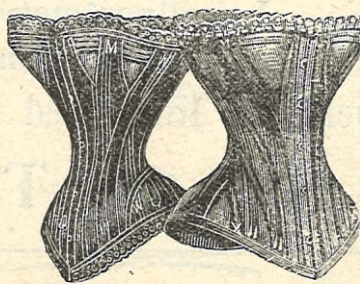
nedre botten,

Hushållräkning..... 4½ %.

Örebro Kex

Bäst! * Billigast!

Säljes hos herrar Speci-, Delikatess- och Kaffehandlande.

Snörlifvet La Gracieuse.

Detta så mycket omtyckta och för äldre, korpulenta personer rekommenderade snörlif, som förut endast har funnits hos Henric Labatt, finnes nu i stort lager hos undertecknad. Snörlifvet tillsändes, om lifvidden uppgifves.

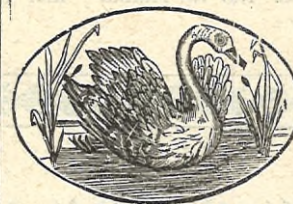
Amanda Smedberg,
29 Drottninggatan 29.

Eleganta visitkort

Iduns Kungl. Hofboktryckeri
12 Stora Vattugatan 12.

GEFLE MANUFAKTUR-AKT.-BOLAGS

Oblekta, Blekta och Färgade

Skyddsstämpel.

VÄFNADER

försäljas i parti från kommissionslagret

i STOCKHOLM hos ADOLF BODELL.

Från Hjortsberga Ladugårdar

levereras Oskummad mjölk och Barnmjölk under kontroll af

Stockholms Mjölkkommission.

Rikstelefon 323. Stockholms Mjölförsäljnings-Aktiebolag. Allm. telef. 51 17.
Torsgatan 34. Torsgatan 34.

Vid Stockholms Gasverk

försäljes:

Okrossad koks till afhämtning å 85 öre pr hl.,
i plomb. säckar, hemkörd och uppuren, å 1: 10 vr hl.

Krossad koks till afhämtning å 1 krona pr hl.,
i plomberade säckar, hemkörd och uppuren, å 1 10 pr hl.

Prenumerera på
vårt lands bästa ungdomstidning **Kamraten 1899!**

Lacave & Co Äkta Spanska Viner

Efter nu avslutad inventering

Bortslumpar

undertecknad öfverblifvet lager af

Gosdräkter, Gosskavajer, Flick-klädningar, Flick-kavajkoftor, äfvensom

Ylle-koltar, Ylle-underkjolar, Strumpor, Vantar, Förkläden, Mössor m. m. till enormt låga priser.

M. BENDIX,

29 C Drottninggatan 29 C,

1 tr. upp,

5 Sturegatan 5.